

בע"א (טבריה) 9740-03-16 - ריזק ח'ליליה נ' עיריית טבריה רשות החניה

בע"א (טבריה) 9740-03-16 - ריזק ח'ליליה נ' עיריית טבריה רשות החניה שלום טבריה
בע"א (טבריה) 9740-03-16
ריזק ח'ליליה

נגד

עיריית טבריה רשות החניה

בית משפט השלום בטבריה

[30.05.2016]

כבוד השופט יריב נבון

החלטה

לפני בקשה אשר הוגשה ביום 06.03.2016, לביטול דו"ח חנייה שמספרו 40495038 (להלן: הדו"ח), אשר ניתן
למבקש ביום 02.04.2001, בתחום שיפוטה של המשיבה.
טענות הצדדים :

1. המבקש טוען כי מעולם לא קיבל את הדו"ח האמור ואף לא נמסרה לו הודעה או התראה אודות דו"ח זה. לדבריו,
הוא אינו זוכר כי חנה במקום בו ניתן הדו"ח, על פי הנטען. לדבריו, רק בחודש ספטמבר 2012, עת הוטל עיקול על
חשבונו בבנק נודע לו אודותיו ובסמוך לאחר מכן פנה, באמצעות עורך דינו, למשיבה, בבקשה להמציא לעיונו אישור
מסירה בדבר דו"ח זה אך מבוקשו לא ניתן לו. עתה, מאחר והמשיבה לא נקטה בסעדים הנדרשים תוך זמן סביר,
מבקש הוא להורות על ביטול הדו"ח וההליכים שננקטו בגינו, מחמת התיישנות.

2. לטענת המשיבה, הודעת תשלום הקנס בגין הדו"ח האמור, נשלחה לכתובתו הרשומה של המבקש, בדואר רשום
ובמועד הקבוע בחוק, כעולה מ"רשימת דברי דואר רשומים שנמסרו למשלוח" (מצורפים כנספחים לתגובתה). לכן,
מכיוון שהמבקש לא שילם את סכום הקנס יש לראותו כמי שהורשע ונגזר דינו. לטענתה, יש לדחות בקשה זו אף מן
הטעם לפיו חלפו המועדים הקצובים בחוק להגשת בקשה להישפט, והמבקש לא העלה כל טעם לשיהוי המשמעותי
בהגשת בקשתו. כן טוענת המשיבה, כי אין בנסיבות המקרה משום נסיבות חריגות המצדיקות קיום דיון במעמד
הצדדים ולכן יש לדחות את הבקשה על הסף ולחייב את המבקש בהוצאות לדוגמא, וזאת אף לנוכח תצהירו ממנו
עולה כי אך לאחרונה נודע לו אודות דו"ח זה, טענה אשר אינה מתיישבת עם ההליכים הרבים והפניות המרובות,
לרבות עיקולים שהוטלו על חשבונות הבנק של המבקש, במהלך השנים.

דיון:

3. לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובה לה, ובהמשך לדיון שהתקיים בפניי ביום 19.4.16, סבור אני כי דין הבקשה
להידחות.

4. עבירות החניה שבגינן ניתן הדו"ח הינן עבירות קנס מסוג ברירת משפט שחלות עליהן הוראות סעיפים 228-230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 (להלן: החסד"פ). הליך של ברירת משפט נפתח בהמצאה כדון של הודעת תשלום קנס המפרטת, בין היתר, את העבירה ואת שיעור הקנס שנקבע לה, כעולה מהוראות סעיף 228(ב) לחסד"פ. הודעה זו היא מסמך קונסטיטוטבי ומסירתה לנאשם פותחת את ההליך הפלילי נגדו (רע"פ 7752/00 ניר נ' מדינת ישראל, (15.5.02)),
5. תקנה 41 (א) לתקנות סדר הדין הפלילי התשל"ד - 1974 (להלן: התקנות) קובעת כי בעבירות קנס של העמדת רכב במקום שהעמדתו אסורה לפי חיקוק, מותר להצמיד לרכב הודעה על מעשה העבירה.
6. במידה ולא שולם הקנס במועד שנקבע בהודעה ובעל הרכב לא ביקש להישפט, על הרשות החובה להמציא הודעת תשלום קנס חדשה בהתאם להוראות תקנה 41(ב) הקובעת: "לא שולם הקנס במועד שנקבע בהודעה שהוצמדה לרכב ולא ביקש בעל הרכב להישפט תוך אותו מועד, תומצא לבעל הרכב הרשום ברשות הרישוי הודעת תשלום קנס חדשה". עבירת קנס הינה עבירה מסוג "ברירת משפט" שהיא עבירת "חטא" ועל כן מתיישנת היא תוך שנה מיום ביצועה. על כן, נדרשת המשיבה להמציא למבקשת את הודעת תשלום הקנס - בדואר רשום - בתוך שנה מיום ביצוע העבירה (סעיף 225א(א) לחסד"פ).
7. הרציונל העומד בבסיס התיישנות העבירה הינו, בין היתר, הרצון לגרום לרשויות לפעול ביעילות ותוך זמן סביר, הרצון כי זיכרון העדים לאירוע יהיה טרי וכי חומר הראיות יהיה נגיש. לצד אלה עומד הצורך שלא להאריך משכם של הליכים מעבר לפרק זמן סביר. נלמד אם כן, כי על הרשות להודיע לאזרח על ביצוע עבירת חניה תוך שנה מיום ביצועה.
8. סעיף 237(א) לחסד"פ קובע כי:
(א) מסמך שיש להמציאו לאדם לפי חוק זה, המצאתו תהיה באחת מאלה:
(1) במסירה לידו; ובאין למצאו במקום מגוריו או במקום עסקו - לידי בן משפחתו הגר עמו ונראה שמלאו לו שמונה עשרה שנים, ובתאגיד ובחבר בני-אדם - במסירה במשרדו הרשום או לידי אדם המורשה כדון לייצגו;
(2) במשלוח מכתב רשום לפי מענו של האדם, התאגיד או חבר בני האדם, עם אישור מסירה; בית המשפט רשאי לראות את התאריך שבאישור המסירה כתאריך ההמצאה."
תקנה 44 א לתקנות מוסיפה על הוראה זו וקובעת חזקת מסירה. זו לשונה:
"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט, לעניין עבירת קנס כאילו הומצאה כדון גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן."
(ההדגשות שלי - י.ב.).
- דהיינו, המחוקק אינו דורש מהרשות להודיע לנאשם ישירות, ואף לא לשלוח לו דואר רשום עם אישור מסירה. כל שנדרש הוא משלוח הודעה בדואר רשום, או אז עובר נטל הראיה ישירות אל כתפי הנאשם להוכיח כי לא הודע לו.
9. אם לסכם האמור עד כה, הרי שהדרישות מהרשות פשוטות. מקום בו אדם עבר עבירה ולא ניתנה לו במקום הזמנה על ידי פקח, על הרשות להודיעו על קיום העבירה בדואר רשום, תוך שנה מיום ביצוע העבירה. לא עשתה כן - התיישנה העבירה.
10. בענייננו מבקשת המשיבה לקבוע כי בוצעה המצאה כדון של הדו"חות בדואר רשום, תוך שנה מיום ביצוע העבירה, בהסתמך על תדפיסים בדבר "רשימת דברי דואר רשומים שנמסרו למשלוח" מהם עולה, לטענתה, כי הדו"חות נשלחו בדואר רשום במועד המצוין על גבי התדפיסים (17.01.2002).
11. נשאלת השאלה, אם כן, האם יכול תדפיס שכותרתו "רשימת דברי דואר רשומים שנמסרו למשלוח" להוות ראיה לאישור בדבר משלוח בדואר רשום, כמצוות המחוקק?
- יובהר כי מעיון בתדפיס עולה כי במקור מכיל הוא רשימה ארוכה של דברי דואר אשר נמסרו לדואר, לרבות בענייניו של המבקש שלפניו, על מנת שיישלחו בדואר רשום. בראש התדפיס רשומים הפרטים כדלקמן: רשות החניה, עיריית טבריה, רשימת דברי דואר רשומים (לפי כתובת, לרבות מיקוד ומספר הדו"ח) שנמסרו למשלוח.
12. אישור משלוח דבר דואר רשום הינו אישור מודפס של רשות הדואר אשר מצוין, בין היתר, את מועד משלוח הדואר הרשום על ידי רשות הדואר, הלכה למעשה. עיון בתדפיס "רשימת דברי דואר רשומים שנמסרו למשלוח" מעלה כי אין מדובר באישור בדבר משלוח דואר רשום, אלא באישור על מסירה למשלוח בדואר רשום.
13. באשר ל"חזקת המסירה" וחשיבותה בהקשר זה, ראו דברי בית המשפט העליון ב - רע"א 5255/11, 5431/11 עיריית הרצליה ואח' נ' אברהם חנוך כרם, ניתן ביום 11.6.2013 (להלן: עניין אברהם כרם):

"בבסיס חזקות המסירה בדואר עומד טעם כפול: האחד עניינו בחובה החוקית של כל תושב לעדכן את מרשם האוכלוסין על כל שינוי במענו (סעיפים 2(א) ו-11 לחוק מרשם אוכלוסין; לעניין חובת חברה לעדכן על שינוי במענה הרשום ראו סעיף 123(ב) לחוק החברות, התשנ"ט-1999). הטעם השני טמון בניסיון החיים והשכל הישר המלמדים כי מסמך שנשלח בדואר מגיע ליעדו ברוב המקרים (ראו: ע"א 3613/97 אזוב נ' עיריית ירושלים, פ"ד נו(2) 787, 805-806 (2002) (להלן: עניין אזוב)). המחוקק קבע כי שילוב טעמים אלה מצדיק לקבוע כממצא עובדתי שמסמך שנשלח בהתאם לחיקוק הרלוונטי (דואר רשום עם אישור מסירה כשמדובר במסמכים המומצאים לפי חוק סדר הדין הפלילי; ודואר רגיל כשמדובר בפקודת המיסים (גביה) - הגיע ליעדו; ודי בכך כדי לכונן ידיעה קונסטרוקטיבית של הנאשם או החייב על אודות ההליכים המתנהלים נגדו. עוד מלמד הניסיון כי מקום שהודעה לא נדרשה במען שאליו נשלחה, ברגיל נעוץ הטעם לכך בנמען. אפשרות אחת היא שהנמען שינה את כתובתו בלא לקיים את החובה לעדכן את מרשם האוכלוסין; אפשרות אחרת היא שהנמען לא דרש את ההודעה מטעמים שונים הקשורים בו, ובכללם ניסיון לחמוק מתשלום. בשני מצבים אלה קבע המחוקק כי יש לראות בנמען כמי שקיבל את המסמך שנשלח אליו. זוהי קביעה נורמטיבית הזקפת לחובת הנמען אי-קיום חובות המוטלות עליו מכוח הדין לעדכן כתובת ולדרוש דואר רשום ששלחה אליו רשות מוסמכת."

14. פסיקת בתי המשפט הכירה לאורך השנים בדרך זו של ביצוע מסירה והוכחתה באמצעות פלט מחשב, כאמור, כמבססת היטב את "חזקת המסירה", כנדרש בתקנות (ראו בהקשר זה רע"פ 4271/10 מרדכי מאיר נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 4.11.10; עניין אברהם כרם, בו אושרה דרך מסירה זו, על אף ששם נקבע כי המסירה בוצעה לכתובת שגויה ולכן נסתרה החזקה; עפ"א (מחוזי - ת"א) 80074/07 מור מילמן אפרת נ' עיריית ת"א; ניתן ביום 21.2.2008).

בהקשר זה ראו אף דברי בית המשפט העליון ב - רע"פ 106/15 עודד קריב נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 20.01.2015):

"מחוקק המשנה קבע את "חזקת המסירה", אשר לפיה, בעבירות מסוימות, משלוח הודעה או הזמנה למשפט, באמצעות דואר רשום, מעבירה את הנטל אל כתפי הנמען, להוכיח כי הוא "לא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן". בענייננו, אין ספק, כי המבקש בחר להימנע מלקבל את הודעת הקנס...טענותיו של המבקש מתמצות, הלכה למעשה, בהשגה על תוקפה של "חזקת המסירה", במצבים מסויימים; אך יודגש, כי חוקתיותה של "חזקת המסירה", כבר אושרה בפסיקתו של בית משפט זה (ע"א 3613/97 אזוב נ' עיריית ירושלים, פ"ד נו(2) 787 (2002); וראו, בהקשר זה, גם רע"א 5255/11 עיריית הרצליה נ' כרם, בפסקה 20 (11.6.2013)). בנסיבות אלה, לא היתה חובה לקיים דיון בנוכחות הצדדים, שכן ברור היה, כי המבקש לא מנסה לסתור את חזקת המסירה בנסיבות המקרה, אלא להפנות טענות חסרות יסוד כלפי נהליו של שירות הדואר."

15. לענייננו, פלטי המחשב בהם צוינו פרטי המבקש, כתובתו הנכונה (כפי שמופיעה אף בכותרת הבקשה ובמסכים נוספים המצורפים לבקשה לתגובה), וכן מספר הדו"ח הרלוונטי, בצירוף חותמת רשות הדואר לפיה אכן דברי הדואר התקבלו לשם משלוחם בדואר רשום, מבססים היטב את חזקת המסירה במקרה דנן. להזכיר שוב, תקנה 44 א' אינה דורשת אישור בדבר מסירת דבר הדואר בפועל לידי המבקש, אלא אך אישור בדבר משלוח דבר הדואר. סבורני כי אין מקום לדרוש מן המשיבה להמציא אישור בדבר מסירת דבר הדואר או בדבר קבלתו על ידי המבקש, על אחת כמה וכמה כאשר עסקין בדו"ח משנת 2001! מדובר בנטל בלתי סביר בנסיבות העניין.

16. מהחזרת של רשות הדואר על גבי המסמך ומהאישורים השונים עולה כי דבר הדואר התקבל למשלוח בטרם חלוף שנת התיישנות העבירה. לזכות המשיבה אף עומדת חזקת התקינות לפיה רשות הדואר פעלה בהתאם למתחייב ממנה ואכן שלחה בפועל את כל אותם דברי דואר המפורטים במסמך האמור (ראו בהקשר זה - עפ"א (מחוזי חיפה) 19412-06-14 ג'בארין נ' עיריית חדרה (16.7.14), בו נקבע כי די בתדפיס, לצד חזקת התקינות של פעולת רשות הדואר, כדי לקיים את חזקת המסירה הקבועה בסעיף 44א' לחוק). אף מסעיף 57ג' לפקודת הראיות עולה כי לא נדרש אישור בדבר מסירת דבר הדואר או קבלתו, ודי בכך שדבר הדואר אשר נשלח נושא כתובת נכונה.

17. מעבר לאמור, מקבל אני אף את יתר טענות המשיבה. דומה כי תצהירו של המבקש אינו מתיישב עם המצב לאשורו, וזאת בלשון המעטה. מן המסמכים המצורפים לתגובת המשיבה עולה, כי מעבר למשלוח הודעת תשלום הקנס בסמוך לאחר ביצועה של העבירה ובטרם חלוף תקופת ההתיישנות, נשלחו במהלך השנים למבקש מכתבי התראה רבים ונעשו פעולות עיקול רבות על נכסיו וכן על נכסים בידי צדדים שלישיים, החל משנת 2002 עד לשנת 20012, אשר לא צלחו. ממכתב תשובה שנשלח ביום 29/10/2012 מטעם משרד עו"ד סנדרוביץ, המייצג את המשיבה בהליכים מסוג זה, למבקש עצמו, אשר הינו עורך דין, עולה כי המבקש היה מודע היטב לדו"ח ולהליכים שננקטו כנגדו בעקבותיו, זמן רב עובר להגשת בקשה זו, בניגוד מוחלט לאמור בתצהירו, ואף עולה כי מטעם המשיבה נעשו 9 ניסיונות לגבות את החוב באמצעות הטלת עיקולים על חשבונות הבנק של המבקש; נשלחו 10 מכתבי התראה לכתובתו של המבקש, אך ניסיונות אלה לא צלחו. המבקש היה מודע היטב במהלך השנים הן לדו"ח והן להליכים שננקטו בעטיו, לרבות מכתבי הדרישה, ובחר להתעלם מכך. אף אם נודע למבקש אודות דו"ח זה רק בספטמבר 2012, ולא כך הדבר, עדיין דינה של הבקשה להידחות לנוכח השיהוי הרב בהגשתה.

18. המבקש, אשר הינו עורך דין המודע היטב לדרישות הדין, בחר בכל זאת להגיש בקשתו ולבססה על טענות לא נכונות. עובדה זו לכשעצמה מצדיקה דחיית הבקשה והטלת הוצאות על המבקש. זכות הגישה לערכאות הינה זכות חשובה ומן הראוי ליישמה כל עת שהדבר נדרש. עם זאת, שימוש בזכות זו לשם התחמקות מחוב או מהליכי גבייה וזאת שלא בתום לב וללא טעם ראוי, כבמקרה שלפניי, מצדיקה הטלת הוצאות הבקשה על המבקש, אף לשם הרתעתו והרתעת אחרים שכמותו.

סוף דבר:

19. לנוכח האמור, אני דוחה את בקשת המבקש.

אני מחייב את המבקש בהוצאות בסך 2,000 ₪.

ההוצאות יופקדו בקופת בית המשפט תוך 30 יום מהיום, אחרת יישאו ריבית והפרשי הצמדה כחוק. המזכירות תמציא העתק ההחלטה לצדדים.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, כ"ב אייר תשע"ו, 30 מאי 2016, בהעדר הצדדים.